

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування головного закладу вищої освіти)

Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

(повна назва відокремленого структурного підрозділу)

Циклова комісія

економічних дисциплін

(назва циклової комісії)

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач

Природничого відділення

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

_____
(підпис)

В.В. Ковдриш
(ініціали та прізвище)

_____
(підпис)

М.Я. Дерев'янчук
(ініціали та прізвище)

“ ____ ” _____ 20 ____ року

“ ____ ” _____ 20 ____ року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

“Основи бухгалтерського обліку”

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма

“Комп'ютерна інженерія”

(назва освітньо-професійної програми)

Спеціальність

123 “Комп'ютерна інженерія”

(код і назва спеціальності)

Галузь знань

12 “Інформаційні технології”

(код і назва галузі знань)

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

(назва освітньо-професійного ступеня)

Мова навчання

українська

(вказати: на якій мові читається предмет)

Чернівці, 2020 рік

Силабус навчальної дисципліни “Основи бухгалтерського обліку”

(назва навчальної дисципліни)

складений відповідно до освітньо-професійної програми

“Комп’ютерна інженерія”

(назва освітньо-професійної програми)

затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «25» травня 2020 року) та введеної в дію наказом ректора №142 від «27» травня 2020 року.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені (педагогічні) звання)

викладач вищої кваліфікаційної категорії, С.І. Гнат

Профайл викладача (-ів)

E-mail

Сторінка курсу в Moodle

Консультації

<http://college-chnu.cv.ua/article/5f8844d3d6f28212d7d8b03a>

c.gnat@chnu.edu.ua

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3085>

вівторок з 13:00 до 16:00

Силабус навчальної дисципліни обговорено та узгоджено на засіданні циклової комісії

економічних дисциплін

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ року

Голова циклової комісії

(підпис)

С.І. Гнат

(ініціали та прізвище)

Схвалено Методичною радою ВСП «Фаховий коледж ЧНУ імені Юрія Федьковича»

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ року

Голова методичної ради

(підпис)

О.Я. Білокрила

(ініціали та прізвище)

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

(підпис)

(ініціали та прізвище голови ЦК)

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

(підпис)

(ініціали та прізвище голови ЦК)

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

(підпис)

(ініціали та прізвище голови ЦК)

1. Загальні відомості про дисципліну

Анотація. Дисципліна “Основи бухгалтерського обліку” спрямована на оволодіння методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

Мета. Полягає у формуванні системи знань з теорії організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Завдання. Формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, отримання студентами знань, що складають теоретико-методичну базу бухгалтерського обліку, для її подальшого використання і поповнення при глибокому і предметному вивченні обліку та інших, пов’язаних з ним дисциплін.

Пререквізити. Методологічною основою для вивчення дисципліни «Основи бухгалтерського обліку» є дисципліни «Економічна теорія».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких компетентностей:

знати:

- методи раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів;
- наукові засади побудови бухгалтерського обліку;
- вироблення системного підходу до опрацювання і використання фундаментальних основ обліку;
- освоєння методологічних елементів бухгалтерського обліку та його методичних прийомів;
- ознайомлення з системою відображення інформації в поточному обліку та звітності підприємства

вміти:

- опрацьовувати питання ведення обліку згідно законодавчих, нормативних актів, інструкцій, положень;
- опрацьовувати і використовувати облікову інформацію в управлінні;
- виконувати типові функціонально-технологічні процедури ведення бухгалтерського обліку;
- вести бухгалтерський облік за операціями та процесами
- здійснювати документальне оформлення господарських операцій;
- складати та аналізувати бухгалтерський баланс.

2. Опис навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни “Основи бухгалтерського обліку”						
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Вид підсумкового контролю
			Кредитів	Годин	Змістових модулів	
Денна	3-4	5-8	3	90	3	ЗАЛІК

2.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

№ за/п	Назви модулів	Усього годин
МОДУЛЬ 1		
1.	Тема 1: Господарський облік, його суть і характеристика	6
2.	Тема 2: Предмет і метод бухгалтерського обліку	8
3.	Тема 3: Бухгалтерський баланс	8
4.	Тема 4: Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	8
Разом за модулем 1		30
МОДУЛЬ 2		
5.	Тема 5: Документація, інвентаризація	6
6.	Тема 6: Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку	8
7.	Тема 7: Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах	8
8.	Тема 8: Облік основних господарських процесів	8
Разом за модулем 2		30
МОДУЛЬ 3		
9.	Тема 9: Облік основних засобів	4
10.	Тема 10: Облік виробничих запасів	4
11.	Тема 11: Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості підприємства	4
12.	Тема 12: Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	4
13.	Тема 13: Облік витрат діяльності підприємства	4
14.	Тема 14: Облік доходів і фінансових результатів	4
15.	Тема 15: Основи бухгалтерської звітності	6
Разом за модулем 3		30
Усього за курс		90

2.2.1. Теми лекційних занять

№	Назва теми
1	Господарський облік, його суть і характеристика
2	Предмет і метод бухгалтерського обліку
3	Бухгалтерський баланс
4	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис
5	Документація, інвентаризація
6	Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку
7	Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах
8	Облік основних господарських процесів
9	Облік основних засобів
10	Облік виробничих запасів
11	Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості підприємства
12	Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу
13	Облік витрат діяльності підприємства
14	Облік доходів і фінансових результатів
15	Основи бухгалтерської звітності

2.2.2. Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод
2	Побудова бухгалтерського балансу. Типи балансових змін під впливом господарських операцій
3	Активні та пасивні рахунки. Складання бухгалтерських проводок. Узагальнення даних бухгалтерського обліку на основі методу подвійного запису
4	Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку. Оцінювання та калькуляція.
5	Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах
6	Облік основних засобів
7	Облік виробничих запасів
8	Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості підприємства
9	Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу
10	Облік витрат і доходів діяльності підприємства
11	Основи бухгалтерської звітності

2.2.3. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Облікова політика підприємств, її суть і значення.
2	Класифікація господарських засобів за їх складом, розміщенням і використанням.
3	Класифікація джерел формування господарських засобів.
4	Основи класифікації бухгалтерських рахунків.
5	Класифікація бухгалтерських документів.
6	Класифікація інвентаризації.
7	Методи нарахування амортизації.
8	Поняття нематеріальних активів, їх класифікація
9	Класифікація видів калькуляцій
10	Оцінка вибуття запасів
11	Склад, класифікація витрат за видами діяльності
12	Склад, класифікація доходів за видами діяльності
13	Характеристика форм бухгалтерської (фінансової) звітності

2.2.4. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Історія розвитку бухгалтерського обліку
2	Види бухгалтерського балансу
3	Регламентовані строки здачі бухгалтерського балансу до державних органів
4	Класифікація рахунків за економічним змістом. Класифікація рахунків за призначенням і структурою
5	Організація документообороту.
6	Вимірники, що застосовуються в обліку, їх характеристика. Основи оцінки. Види оцінок.
7	Оцінка основних засобів. Облік ремонту та модернізації основних засобів. Облік переоцінки основних засобів.
8	Визнання та первісна оцінка запасів.
9	Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні
10	Зміст, характеристика та структура П(С)БО 26 «Виплати працівникам».
11	Зміст, характеристика та структура П(С)БО 16 «Витрати».
12	Зміст, характеристика та структура П(С)БО 15 «Доходи».
13	Зміст, характеристика та структура НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

*ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням Циклової комісії (викладача).

3. Система контролю та оцінювання

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, стаття, тези, практична робота) відповідь студента та ін.

Формою підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни “Основи бухгалтерського обліку”

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)																	Кількість балів поточного контролю	Кількість балів (Залік)	Сумарна кількість балів	
Модуль №1					Модуль № 2					Модуль № 3										
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	МКР	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15				МКР
2	2	2	2	5	2	2	2	2	5	2	2	2	2	2	2	2	10	50	50	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Перелік питань до заліку

- 1.** Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод.
- 2.** Бухгалтерський баланс, як елемент метода бухгалтерського обліку.
- 3.** Види бухгалтерських балансів.
- 4.** Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.
- 5.** Оцінювання та калькуляція.
- 6.** Документація та інвентаризація.
- 7.** Форми бухгалтерського обліку.
- 8.** Облік необоротних активів.
- 9.** Облік запасів.
- 10.** Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості.
- 11.** Облік фінансових інвестицій.
- 12.** Облік власного капіталу.
- 13.** Облік зобов'язань.
- 14.** Облік праці, її оплати та соціального страхування.
- 15.** Облік витрат.
- 16.** Облік доходів та фінансових результатів.
- 17.** Фінансова звітність. Поняття про звітність як елемент методу бухгалтерського обліку.

5.Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Прийнятий Верховною Радою України від 16 січня 2003 року № 436-IV зі змінами та доповненнями – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

2. Митний кодекс України [Електронний ресурс]: Прийнятий Верховною Радою України від 13 березня 2012 року № 4495-VI зі змінами та доповненнями – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/4495-17>

3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Прийнятий Верховною Радою України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755>

4. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Постанова НБУ від 17 червня 2004 року № 280 зі змінами та доповненнями – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0919-04>

5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 16 липня 1999 року № 996 – XIV зі змінами та доповненнями – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

6. Ганін В. І. Теоретичні основи бухгалтерського обліку : навчальний посібник / В. І. Ганін, Т. В. Синиця. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.

5.2. Допоміжна

1. В. Резніченко. – Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 392 с.

2. Бачинський В. І. Бухгалтерський облік (загальна теорія) навчальний посібник / В. І. Бачинський, П. О. Куцик, Л. Г. Медвідь. – Львів: Магнолія, 2010. – 319 с.

3. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підручник для студентів вузів / Ф. Ф. Бутинець. – Вид. 2-е, доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2010. – 640 с.

4. Ганін В. І. Теоретичні основи бухгалтерського обліку : навчальний посібник / В. І. Ганін, Т. В. Синиця. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.

5. Маслій Н. Д. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н. Д. Маслій; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса: Астропринт, 2017. – 270 с.

6. Сук Л. К. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 507 с.

7. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік: підручник/ Р.Ф. Бруханський; Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 479 с.

8. Карпенко В. В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В. В. Карпенко, В. І. Успенко; Харк. нац. ун-т буд-ва та архітектури. – Харків: Лідер, 2016. – 609 с.

6. Інформаційні ресурси

1. Електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vobu.com.ua>.
2. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати від 16.09.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pact.com.ua/incoterms.html>
3. Офіційний веб – сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mof.gov.ua/uk>
4. Офіційний веб – сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <https://bank.gov.ua/ua/>
5. Офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.uacaa.org>.
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua>.
7. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.
Урядовий портал Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]: веб – портал – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>